

BUITEN

17^E JAARGANG N^O. 20.

ZATERDAG 19 MEI 1923.

Foto C. Steenbergh.

GEZICHT VAN DEN GROENBURGWAL OP DEN TOREN DER ZUIDERKERK
TE AMSTERDAM.

Redacteur: Mr. A. LOOSJES.

INHOUD:

GEZICHT VAN DEN GROENBURGWAL OP DEN TOREN DER ZUIDERKERK TE AMSTERDAM, ILLUSTRATIE	BLZ. 229
HET HUIS MET DEN BRONZEN KLOPPER, UIT HET ENGELSCHE, DOOR WILLIAM LE QUEUX (20)	230
FRANSCH-GOBELINS, DOOR CH. SNABILIÉ, GEÏLL.	BLZ. 232—234
FRANSCH-MAROKKO, (SLOT) DOOR LEO KOOYKER, GEÏLLUSTREERD	BLZ. 235—237
PRETTY, DOOR H. E. KUYLMAN	BLZ. 236
EEN VERSCHOPPELING, DOOR PH. A. MEES	BLZ. 238—239
MODEGEKKEN, DOOR MR. C. BAKE	BLZ. 238
VAN MENSCHEN EN DIEREN, DOOR G. D. ROBERTS (8)	239
OP DEN AMERSFOORTSCHEN BERG, ILLUSTRATIE	240

BERICHTEN VAN REDACTIE EN UITGEVERS.

Men geheve alles wat de Redactie of de Administratie van dit weekblad betreft te adresseeren aan de Uitgevers Scheltema & Holkema's Boekhandel, Rokin 74—76, Amsterdam, met de toevoeging: „Voor de Redactie” of „voor de Administratie van het Weekblad Buiten”. Duidelijke naam en adresvermelding wordt verzocht ook achter op de foto's.

De uitgevers verzoeken beleefdelyk dit blad te noemen als men naar aanleiding van eene advertentie, een aanvraag of een bestelling aan een adverteerder doet.

Tevens gelieve men achter op de foto's duidelyk aan te geven, wat ze voorstellen.

Afzonderlijke nummers: Prijs 40 cts.

Het huis met den bronzen klopper

20) door WILLIAM LE QUEUX.

VIJF EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

DE LACHENDE STAD.

PARIJS is veel veranderd sinds 1914. De boulevards bieden niet meer denzelfden vroolijken aanblik. De bewoners zijn ernstiger geworden. ☒ Hopford en Johnson's vriend, Idris Llanvar, praatten daar juist over, toen de man van de *Matin* zich aan hun tafeltje zette. Hij begroette ze in uitstekend Engelsch en vervolgde toen: „Ik wilde je wat voorstellen, Hopford, en ook u, mijnheer,” zei hij, zich tot Idris Llanvar richtend, „dat wellicht tot belangrijke resultaten kan leiden. Mijn vriend Hopford heeft mij duidelyk gemaakt dat wij een zaak op het spoor zijn, die als wij ze tot klaarheid kunnen brengen, heel wat opzien zal verwekken. Nu heb ik twee vrienden, die tot de Parijsche Recherche behooren. De een is een man, de andere een vrouw. Zij komen mij vanavond bezoeken, en als gij beiden mij het genoegen wilt doen eveneens te komen, kunnen wij vijven de hoofden bij elkaar steken en dit geval bespreken. Wat dunkt u daarvan?” ☒ En zoo gebeurde het dat dien avond vier mannen en een vrouw, allen met meer dan gewone scherpzinnigheid begaafd, bijeenkwamen in een dier eigenaardige kleine huisjes, die iedere bezoeker van het Quartier Latin wel kent. Hopford had de aanwezigen volledig ingelicht omtrent de beide epidemieën van zelfmoord, die in Londen gewoed hadden, omtrent de diefstallen die hadden plaats gehad en wat verder op de zaak betrekking had, toen de vrouw zei: „Die Madame Vandervelt, die zich uit een hotelraam heeft geworpen. Wanneer is dat gebeurd?” ☒ „Hopford gaf den datum. Hij wist alle feiten nauwkeurig. „Ik heb Leonora Vandervelt gekend,” sprak zij daarop. „Wij

hebben maanden lang samen een appartement bewoond dicht bij de Madeleine. Daardoor werd ik bevriend met haar en werd ten slotte gewaar, wat ik wilde weten — zij leefde en werd onder een anderen naam. Ten slotte kon ik haar arrestatie bewerken en werd zij veroordeeld tot een jaar gevangenisstraf — ofschoon ze drie jaar verdiend had. Nadat zij weer vrij was, verliet ze Frankrijk en verloor ik haar uit het oog. Dit is de eerste keer, dat ik haar naam weer hoor; ik wist niet, dat zij dood was. Er was een tijd waarin zij en Angela Robertson uit Shanghai zeer bevriend waren. Toen kregen zij ruzie en ik hoorde Angela Robertson — die u Jessica Mervynruzie en ik hoorde Angela Robertson — die u Jessica Mervynruzie noemt — zeggen, dat zij wraak zou nemen, waarvoor weet ik niet. Dat was vóór Vandervelt gevangen werd genomen.” Toen Vandervelt verdacht werd van diefstal, ging ik dadelijk naar Angela Robertson, die toen in Parijs woonde, en vertelde haar de heele geschiedenis. Zooals ik verwacht had, greep deze dadelijk de gelegenheid aan en verschaftte zij het grootste gedeelte van het bewijsmateriaal, waarop Leonora Vandervelt veroordeeld werd. En nu zegt u mij, dat Leonora Vandervelt zelfmoord heeft gepleegd. Ik weet wie haar daartoe gedreven heeft. Het was weer Angela Robertson.” „Hoe weet u dat?” vroeg Hopford, die aandachtig geluisterd had. „Dat doet er niet toe. Dat zult u later wel hooren. Weet u waar Mrs. Robertson's rijkdom vandaan komt?” „Ik denk van chantage,” antwoordde Hopford snel. „Zooals u zegt, van chantage. Zij en haar beide vrienden van wie u gesproken hebt, Archie la Planta en Aloysius Stapleton, zijn drie der slimste en hardnekkigste „chanteurs” in uw land. Zij hebben dit „beroep” reeds in de meeste hoofdsteden op het vasteland uitgeoefend en nu zijn ze naar Londen gekomen, omdat uw landgenooten zich hiertoe zoo goed leenen. U zegt, dat zij beweert een Australische te zijn. Dat is ze niet en ze is ook nooit in Australië geweest, maar ze had een getrouwde zuster in Monkarra wonen, die vroeger gouvernante bij een rijken schapenfokker was. Toen zij en Stapleton uit Shanghai gingen, trokken ze eerst naar Amsterdam, waar zij kennis maakten met Archie la Planta, die toen agent voor een Engelsche diefstalverzekering-maatschappij was.” „Bestuurd door Lord Froissart,” viel Hopford haar in de rede. „Juist. Wijlen Lord Froissart was een der direktoren. In dien tijd,” vervolgde zij, „werd La Planta met hen in aanraking gebracht door een man, Alphonse Michaud genaamd, over wiens levenswijze men het best doet te zwijgen. Ten slotte betrokken ze alle vier een hotel in de Kalverstraat, waarvan me de naam op het oogenblik niet te binnen wil schieten.” „Dat is vreemd,” riep Hopford uit, „want toen Mrs. Robertson en Michaud elkaar onlangs in Dieppe ontmoetten, deden ze, alsof ze elkaar niet kenden. Een vriend van mij, Kapitein Preston, schreef dat in een brief aan Dokter Johnson.” „Toch niet de Kapitein Charles Preston, die gaat trouwen met een meisje, Yootha Hagerston genaamd?” vroeg de andere detective snel. „Dezelfde,” antwoordde Hopford. „Ik heb tijdens den oorlog onder hem gediend en ik ken ook Miss Hagerston.” De detective keek zijn vrouwelijke collega aan. ☒ „Is dat niet een eigenaardig toeval?” zei hij. „Och, ik verbaas mij nooit over dergelijke toevalligheden,” antwoordde deze schouderophalend. „Maar het wijst op een zeker verband, ze zei de man. „Dus,” nam nu Llanvar het woord, „ik mag nu wel aannemen dat er sinds een paar jaar in Londen een organisatie bestaat, die leeft van direkte of indirekte geldafpersing?” „Niet dit slechts,” antwoordde de vrouw. „Ik weet zelfs, dat zij er niet tegen opzien elkaar te benadeelen. Dit is een soort schavuiten die hun eigen ouders zouden bestellen, als zij er kans toe zagen. Ik hoop van harte en geloof ook, dat wij nu op den goeden weg zijn om ze allen te pakken en ze de levenslange gevangenisstraf te bezorgen, die ze ruimschoots verdienen.” ☒ Opgewekt verliet Hopford de bijeenkomst. Ieder lid van het gezelschap had een schakel bijgebracht tot den keten, die om Jessica en haar medeplichtigen zou worden geslagen. Llanvar had verteld, dat in Shanghai de Robertsons, Stringborg en zijn vrouw, Timothy Macmahon, Stapleton en nog enkele anderen een klik hadden gevormd, waaromtrent allerlei vreemde geruchten liepen. In hoofdzaak kwamen deze hierop neer, dat zij verdacht werden op groote schaal opium en andere bedwelmende middelen uit het land te smokkelen. Zoo bleven ze nog lang zitten praten, toen Hopford plotseling zei: „Hoe komt 't toch, dat Johnson nooit getrouwd is? Hij is toch een man, die wel bij vrouwen in den smaak moet vallen en ik denk ook wel bemiddeld.” „Wel,” zei Llanvar, na een korte poos van stilte, waarin bij blijkbaar had nage-

dacht, „ik zie er geen kwaad in u dit te vertellen. Een paar jaar geleden, was hij smoorlijk verliefd op een meisje, dat hem den bons gaf om met een man van adel te trouwen. Dat heeft hem geweldig aangegrepen en ik geloof niet alleen, dat hij het nog niet te boven is gekomen, maar dat hij het nooit te boven zal komen. Ik denk, dat Johnson nooit zal trouwen.” „Denkt u? Ik denk van wel. Ik zou zelfs durven wedden, dat hij binnen een jaar getrouwd zal zijn.” ☞ Verbaasd keek Llanvar hem aan. „Meent u dat?” riep hij uit. „En met wie?” ☞ Toen vertelde Hopford hem van het aardige weeuwte, Cora Hartsilver, en wat hij in Jersey gezien had. En die twee waren nog steeds samen in Jersey. „En dus”, besloot hij, „zou het mij heelemaal niet verwonderen als ze verloofd in Engeland terug kwamen. Ik heb gehoord hoe hij over haar sprak en, wat meer zegt, gezien hoe zij naar hem kijkt als ze elkaar ontmoeten.”

ZES-EN-TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

DE WARE LIEFDE.

Uit de een of twee weken, die Johnson van plan was op Jersey door te brengen, was reeds een maand gegroeid, maar nog steeds kon hij zich niet losrukken van het bekoorlijke eiland en — van de nog veel bekoorlijker weduwe, op wie hij tot over zijn ooren verliefd was geraakt en die zijn liefde beantwoordde. Maar beiden bewaarden dit nog als een geheim in hun hart. ☞ Het had drie dagen lang geregend en toen den vierden dag het weer opknapt — met schitterende zon en wolkeloozen hemel — noodigde de dokter Cora Hartsilver uit met hem per auto de heele kust langs te rijden. Terwijl zij de helling van den Mont Sohier opreden, zei Johnson: „Een klein eindje verder is een prachtige baai. Ik zag het kort geleden toen ik er per boot langs voer. Ze heet de Baai van St. Brelade en de rotsen eromheen zijn met prachtige bosschen begroeid. Ik wou u voorstellen daar uit te stappen; wij kunnen de auto aan het hotel laten. Vindt u dat goed?” ☞ Even zweeg Cora. Toen antwoordde zij — en er lag een eigenaardige klank in haar stem: „Wat gij wilt, is mij goed. De heele omgeving is zoo schitterend, dat het mooi zal zijn waarheen wij ook gaan. Zie hoe een purperen nevel hangt over de rotsen en het strand! En daarbij het schitterende witte zand en die heerlijke eenzaamheid. Ik wist niet dat Jersey zóó mooi was”. ☞ Zwijgend reed Johnson verder. Toen zij het hotel bereikt hadden, zei hij: „Wij zullen de auto hier laten. Dan zullen we thee drinken en daarna de bosschen doorkruisen, die op deze hellende rotsen liggen. Vandaar zal men een prachtig uitzicht hebben”. ☞ Een zonderlinge stilte heerschte gedurende hun samenzijn. Het was alsof er een slagboom tusschen hen was neergedaald. Zwijgend wandelden zij langs het strand, en in stilte beklommen zij het bemoste pad, dat naar boven voerde. Het pad werd steeds smaller, tot de takken elkaar boven hun hoofden ontmoetten en zij wandelden in een tunnel van dik gebladerte. ☞ Nog had geen van beiden gesproken. Zij liepen langzaam voort. Ten slotte verbrak Johnson de stilte: „Jersey zal steeds in mijn herinnering leven als de plaats waar ik de heerlijkste uren van mijn leven heb doorgebracht,” zei hij — „deze wonderschoone middag in het bijzonder”. „Waarom wonderschoon?” vroeg Cora bijna fluisterend. ☞ Zacht sloeg hij zijn arm om haar heen en trok haar naar zich toe. „Waarom wonderschoon?” herhaalde hij. ☞ Zij stonden nu stil. En plotseling was het haar alsof een dijk, die haar hart omsloten had, doorbrak en een golf van liefde daarin opwelde. Zij legde haar lippen op de zijne en kuste hem lang en innig. „Meen je het werkelijk?” fluisterde zij opgewonden, zich losmakend uit zijn sterke armen. „Het is geen tijdpassering voor je, en je doet het toch niet onder den bedwelmenden invloed van dit heerlijke oord? Is het waar, of is het slechts een schoone droom, waaruit ik straks zal ontwaken?” „Het is geen droom, lieveling, ik verlang naar je, o, hoezeer verlang ik naar je. Ja, Cora, ik smeed je, word mijn vrouw, want jij bent de eerste, die ik ooit echt bemind heb”. Weer kuste hij haar vurig op de lippen, en zij liet haar hoofd tegen zijn borst rusten, overweldigd van geluk. ☞ Zoo verstreken ongemerkt de uren. Het begon reeds te schemeren, toen zij den terugweg aanvaardden. Toen eerst kwam in Cora's geest weer de gedachte op aan den anoniemen brief, dien zij ontvangen had. Den heelen dag had de dokter er niet over gesproken. Zou hij dit in het vuur van zijn liefde vergeten hebben? Maar zooals vaak gebeurt bij menschen tusschen wie geestelijk contact bestaat, zei hij op hetzelfde oogenblik: „Ik heb nog eens goed nagedacht

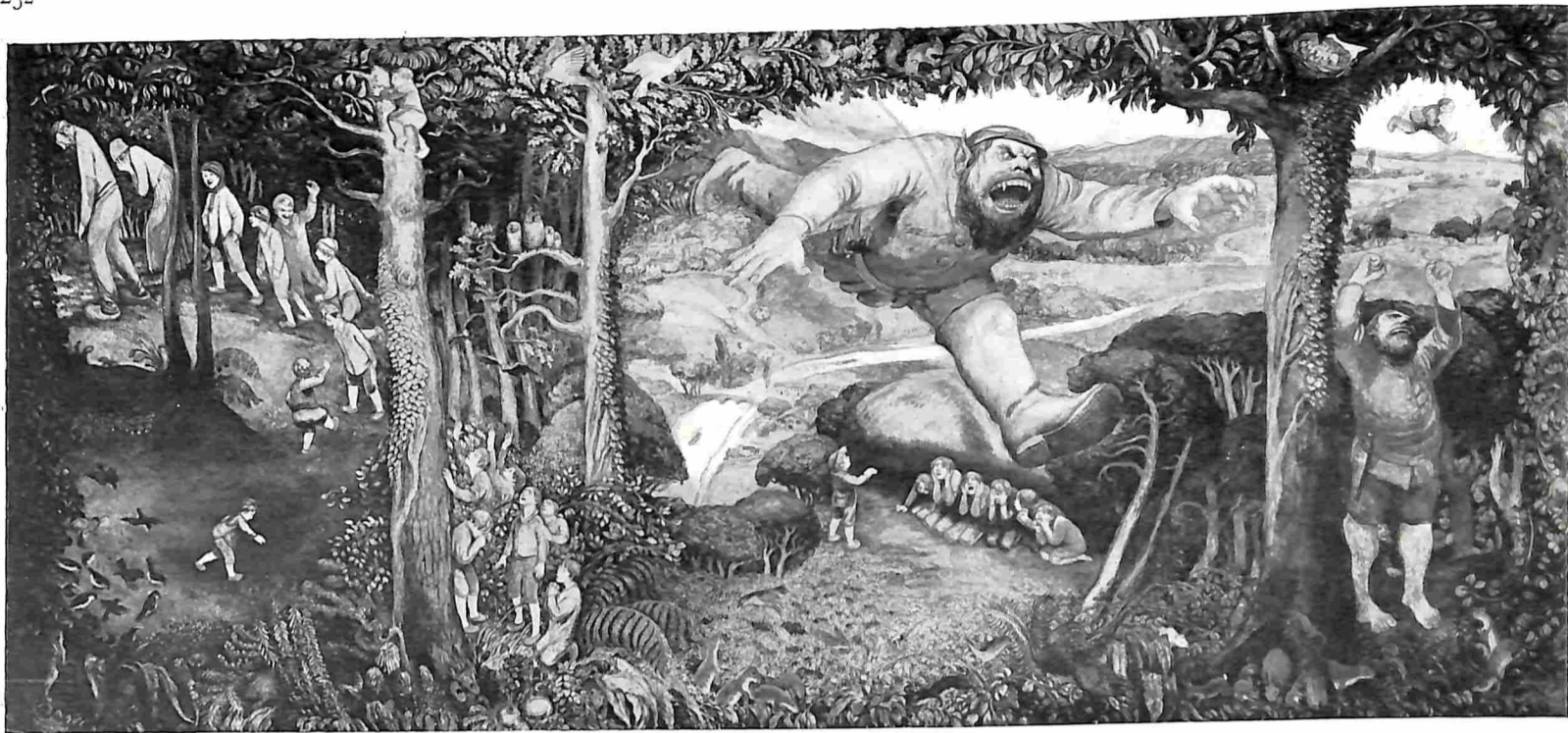
over de zaak waarover je me hebt geraadpleegd en die de eerste aanleiding was om ons tot elkaar te brengen. Je behoeft niets meer te vreezen, lieveling. Laten ze, als ze willen, aan al je vrienden schrijven. Laten ze zeggen, wat ze willen. Wat kan het ons schelen? Het kan mijn liefde voor jou, noch jouw liefde voor mij schaden. En niets anders telt mee. Bovendien, denk ik, dat ze de zaak verder laten rusten, als ze hooren of lezen van ons engagement. Of ze zal mij schrijven in het idee, dat ik er niets van weet”. „Dus je denkt nog altijd, dat een vrouw den brief geschreven heeft?” „Ik ben er van overtuigd. Maar ik heb al stappen gedaan, die er, naar ik vertrouw, toe zullen leiden, dat wij in een paar weken er meer van zullen hooren”. ☞ Zij dineerden in het hotel. De maan scheen helder en de lucht was warm als in het Zuiden. „Moeten wij nu naar St. Helier teruggaan?” vroeg Cora toen zij opstonden. „Ik voel mij, alsof ik nooit weer slapen kan”. „Je behoeft nu nog niet te gaan slapen,” antwoordde hij, „als je geen lust hebt. Wij gaan terug naar St. Helier, maar niet langs denzelfden weg. Ik heb gezegd, dat wij het eiland zouden rondrijden, maar toen wist ik nog niet wat gebeuren zou. Ik zal de vrienden opschellen bij wie je logeert, en dan kan je met ze spreken en ze zooveel van het gebeurde vertellen als je zelf wilt. En zeg dan maar, dat je niet voor 'n uur of twaalf of later zult thuis komen. Het kan een heerlijke rijtoer worden”. ☞ Zoo reden ze in den tooverachtigen avond langs de kust terug. In de stilte van den nacht herhaalden zij hun betuigingen van liefde. Rustend in zijn armen, voelde Cora zijn vurige kussen op haar gelaat, haar handen, haar hals, en volmaakt geluk stroomde binnen in haar hart. „Liefste,” fluisterde zij, „ik wist nooit, dat iemand zoo gelukkig kon zijn! O, ik hoop, dat je me steeds zult blijven liefhebben, zoolang wij leven. Nu eerst voel ik hoe leeg en doelloos mijn leven tot nu toe was. Maar nu zal alles anders worden. Ik zal alles doen wat in mijn vermogen is om je tot den gelukkigsten man ter wereld te maken...” En in hun groote liefde vergaten zij alles om zich heen. Zelfs de gedachte aan Yootha en Preston was uit hun geest weggevaagd. Maar toen Johnson, na Cora bij haar vrienden gebracht te hebben, in zijn hotel terugkwam, werd hij tot de werkelijkheid teruggeroepen door twee brieven, die hem daar lagen te wachten. De eene was van Preston, de andere van Blenkiron.

ZEVEN-ENTWINTIGSTE HOOFDSTUK.

OP DWAALWEGEN.

George Blenkiron schreef op zijn gewone opgeruimde manier, en veel van wat hij schreef interesseerde Johnson zeer, in verband met wat Hopford en Preston hem hadden verteld. Zoo schreef hij onder andere, dat toen hij onlangs in de buurt van Uckfield was, hij op het idee was gekomen eens te gaan kijken naar Stapleton's landhuisje „Het Nest”, dat hij wist dat in de buurt was. „Het is feitelijk — schreef hij — een groot huis, dat men nadert door een lange laan, zóó dicht begroeid, dat men het huis eerst ziet als men er vlak voor staat. Ik was van plan geweest alleen maar een kijkje te nemen, maar toen ik zoo plotseling voor het huis stond, dacht ik, dat wellicht iemand mij gezien had, en dus schelde ik aan met de bedoeling te vragen of Stapleton thuis was. Ofschoon ik drie keer schelde, hoorde ik geen ander geluid dan het grommen van een hond. Dit wekte mijn nieuwsgierigheid op en dus liep ik om het huis heen en klopte op de achterdeur. Weer kwam niemand, ofschoon ik duidelijk voetstappen hoorde achter de deur. Ten slotte trachtte ik de deur te openen, maar vond dat deze gesloten was. Nu was ik zoo nieuwsgierig geworden, dat ik besloot niet weg te gaan, alvorens ik iemand gezien had. Ik liep dus weer terug, en toen ik buiten het gezicht van het huis was, verborg ik mij tusschen de boomen op een plaats vanwaar ik den weg en de voordeur kon zien, zonder zelf gezien te worden. Na ongeveer twintig minuten ging de deur open en trad een jonge vrouw naar buiten. Even later volgde een bejaarde man. Zij keken in mijn richting. En stel je mijn verbazing voor, toen ik in den man Alix Stothert van het Metropolitan detective-bureau herkende! Even later gingen beide het huis weer binnen en ik hoorde den sleutel in het slot omdraaien. Ik wachtte nog een uur en toen er niets gebeurde, liep ik openlijk op het huis toe en trok aan de bel. Het is zoo'n ouderwetsche trek-bel en viermaal luidde ik flink. Maar ik bespeurde geen teken van leven; zelfs de hond blafte niet. Dus ging ik ten slotte maar weg.

(Wordt vervolgt).

MODERN GOBELIN. „L'OGRE", NAAR JEAN FEBER.

FRANSCHÉ GOBELINS.

DE STAATSFABRIEK VAN GOBELIN-TAPIJTEN TE PARIJS.

TOEN, in het voorjaar van 1917, het nieuwe Museum der Gobelins te Parijs officieel geopend werd, was daarbij welstaanshalve alle ceremonieel vertoon achterwege gelaten. Toch hadden de heeren Dalimier, Onderstaatssecretaris voor Schoone Kunsten, en Gustave Geffroy, administrateur der „Manufacture Nationale", het gepast geoordeeld een vrij talrijk gezelschap belangstellenden, artisten, vrienden der Fransche kunst, binnen- en buitenlandsche journalisten, uit te noodigen, niet alleen om dit mooie, monumentale bouwstuk van den architect H. Formigé te bewonderen, maar ook om het werk te zien en te zien werken. Ik herinner mij nog levendig hoe het ons trof, dat in vollen oorlogstijd, terwijl de kanonnen aan het nauwelijks honderd kilometer verwijderde front doffe echo's hier af en toe deden hooren, dit nieuwe gebouw was afgemaakt en in die oude gebouwen er achter, waar al meer dan drie eeuwen lang elkaar opvolgende geslachten van *artistes* en *artisans* hun kunsttaak verrichtten, de arbeid stil en onafgebroken z'n gang ging. ☼ Wat ons toen in het nieuwe gebouw werd getoond, was iets zeer speciaals, zich aanpassend bij de omstandigheden van het oogenblik. De historische kunstwerken toch waren met bijkans alle schatten der Parijsche musea naar het verre Zuiden in veiligheid gezonden. Daarom hingen alleen aan de frissche, roomwit gepleisterde wanden der zalen op de verdieping de zestiend' en zeventiend' eeuwse tapijten, uit de Kathedraal en de St. Rémykerk te Reims gered, benevens eenige andere Vlaamsche tapijten naar Teniers, hier tijdelijk in bewaring gegeven, die een eerwaardig kader vormden om het allernieuwste werk der fabriek, het groote triptiek *La Bretagne*, naar het ontwerp van den schilder Jean François Raffaëlli. De zaal gelijkvloersch, die bijna geheel het oppervlak van het gebouw beslaat, was toen leeg. ☼ De vijf jaren die sedert verlopen zijn, hebben daarin een groote verandering gebracht en van het Museum gemaakt wat het zijn moet. Nu kunnen wij er de werken van vroegere eeuwen vergelijken met die van den tegenwoordigen tijd. Wat echter hetzelfde is gebleven als het altijd was, van het midden der zeventiende eeuw af, dat zijn de *ateliers* in de oude gebouwen, waar toen „bons peintres, maîtres tapisseries de haute lisse, orphèvres, fondeurs, graveurs, lapidaires, menuisiers en ébène et en bois, teinturiers et autres bons ouvriers, en toutes sortes d'art et mestiers qui sont établis", met smaak en geduld hun kunstarbeid uitoefenden, welks voortbrengselen door heel de wereld met roem zijn bekend. ☼ Daar, in die lange, door ouderdom stemmige werkkamers, waar de belangstellende bezoekers door een smal gangpad tusschen de rechte rij der elkaar bijna rakende *métièrs* en de vensters waardoor het licht schuins er op valt, dicht opeen achter elkaar aanloopen, zien wij hen rustig en ijverig, zich enkel met hun taak bemoeiend, nauwgezet de

gekleurde draden van den inslag door de schering weven, naar het voorbeeld der achter hen uitgespannen „cartons", waarvan zij het spiegelbeeld door die draden voor zich zien. Wij vinden hen bezig aan tapisserieën voor meubelen en voor wandbekleding, en met dezelfde oplettendheid en toewijding beoefenen zij hun „kunst van zuivere nabootsing", die van hunne werkstukken geen copieën, maar vrije interpretaties der modellen maken, zooals hunne voorgangers in de zeventiende eeuw het bij de vervulling hunner artistieke taak deden, toen die daar door Colbert geïnstalleerd en door Le Brun aan het werk gezet werden. ☼ Deze *tapisseries* zijn altijd als bevoorrechte kunstwerkers beschouwd en behandeld; tijdens hun leerlingenschap ontvingen zij tekenonderwijs aan de in 1692 gestichte *Académie des Gobelins*, waarvan een der eerste meesters de beroemde beeldhouwer Coysevox was. Van die „Akademie" is de tegenwoordig nog aan de inrichting verbonden *Ecole de dessin* de voortzetting, en ook hier ontvangen de *élèves tapisseries* hunne theoretische en artistieke opleiding. Van den beginne af, toen Colbert en Le Brun het werk hier organiseerden, werd alles gedaan om den kunstwevers het verblijf naar den zin te maken; daarom werd in de eerste plaats voor hunne huisvesting in de gebouwen der fabriek gezorgd. Dit is nog zoo, binnen de grenzen van het mogelijke. Van de 57 der tegenwoordig aan de *Manufacture nationale* werkzame kunstwevers, wonen de meesten in de gebouwen zelve, om den grooten *Cour Colbert*, in welks midden een mooi standbeeld van den stichter der Gobelins staat. Hoe goed en ruim zij het daar hebben, werd mij bij een mijner bezoeken getoond, toen ik zelfs een kijkje mocht nemen op een groot terrein achter de fabriek, waar ieder z'n eigen moestuin heeft, een voorrecht waarin ook de uitwonenden deelen. ☼ Het was in 1662, dat op bevel van Lodewijk XIV alle ateliers de *haute et de basse lisse*, op verschillende plaatsen in Parijs en ten deele ook reeds in het huis der Gobelins gevestigd, hier door den genoemden minister werden vereenigd en de „eerste schilder des konings", Charles Le Brun, werd aangesteld tot directeur van de *Manufacture royale des meubles de la Couronne*. ☼ De z.g. *Savonnerie*, in 1615 gesticht door Maria de Medicis in een gebouw elders te Parijs en waar een honderdtal arme Parijsche kinderen werden opgeleid voor het vak van tapijtwerker, had oorspronkelijk uitsluitend ten doel de fabricatie van vloertapijten. In 1827 zijn de ateliers naar de Gobelins overgebracht en verloren daarmee hun zelfstandig karakter, dat echter nog bestendig wordt door den aard der tapijten die den naam zijn blijven dragen. Toch mag eraan herinnerd worden, dat het de *Savonnerie* was, die onder Lodewijk XIV de negentig wandtapijten uitvoerde, welke voor de *Galerie d'Apollon* in het Louvre bestemd waren en een kunstwerk van onvergankelijke waarde

⊠ OUD GOBELIN. AUDIENTIE DOOR LODEWIJK XIV, NAAR CH. LE BRUN.

vormen. ⊠ Dat deze „koninklijke meubelfabriek” den naam van Gobelins droeg en door de eeuwen heen is blijven dragen, vindt zijn reden daarin, dat op die plaats, aan den oever van het riviertje *la Bièvre* — waarvan nog sommige gedeelten binnen Parijs ongedempt zijn gebleven — omstreeks twee eeuwen vroeger door de gebroeders Gobelin, uit Reims afkomstig, een wol- en zijdeververij gevestigd werd, die spoedig een groote vermaardheid verwierf. Hun industrie, die zulk een vlucht nam, dat de naam Gobelins op geheel de stadswijk overging, is daar blijven voortbestaan, want de koninklijke meubelfabriek onder Lodewijk XIV, zoowel als de hedendaagsche *Manufacture nationale*, bereidde en bereidde nog hare eigen grondstoffen, en niemand minder dan de groote scheikundige Chevreul, om slechts dezen te noemen, is daar chef van het laboratorium der kleurenfabricatie geweest. De opvolgers van de familie Gobelin verbonden aan hun ververijen een fabriek van wandtapijten, en ontvingen later het brevet van *tapissier du roi*, nadat reeds eenige jaren te voren de koninklijke tapisserie-fabriek, *façon de Flandres*, van elders in Parijs naar deze plaats was overgebracht. ⊠ Toen Colbert hier de „meubelfabriek der kroon” vestigde en van de tapijtfabricatie een staatsmonopolie maakte, voerde hij daar niet alleen de industriële techniek tot haar hoogsten graad op, maar hij zorgde ook dat de artistieke bewerking zoo volmaakt mogelijk werd. Hij richtte in overleg met Le Brun, wien hij het beheer opdroeg, een kunstschool voor tapissiers op, en zij verbonden artisten aan de inrichting, die zij, zoo noodig, van verre hierheen ontboden. Le Brun, zelf een artist van groote begaafdheid, was daar juist op zijn plaats, want hij had reeds door zijn bestuur van de tapisserie-fabriek van Maincy de gunst des konings en de genegenheid van Colbert verworven. Aan hem is het dan ook in de eerste plaats te danken dat „*Les Gobelins*” het hebben gebracht tot een wereldberoemdheid, die hare nakomelingen terecht nog steeds bezit. In een lang gedicht, waarin de abbé de Marolles den lof der Gobelins zingt, zijn de eerste strofen aan Le Brun gewijd:

L'hostel des Gobelins, pour les manufactures,
Est conduit par les soins de ce peintre fameux
Le Brun, dont tous les traits du pinceau sont heureux,
Et qui prescrit la loi dans les belles peintures.

Pour tous ses grands talents le roy l'affectionne;
De ce lieu merveilleux, il est le conducteur;
Il en est l'économe et le seul directeur,
Digne d'estre chéri de l'auguste couronne....

⊠ Door de eeuwen heen zijn de Gobelins beroemd gebleven. Zij waren het zelfs al *avant la lettre*, want heel lang voordat de vermaarde verversfamilie haar naam verleende aan de tapijten, die wij nu niet anders dan onder dien naam kennen, werden er schoone geweven en gekleurde wand- en vloertapijten en gordijnen, evenals „geborduurde” stoffen voor kussens en zetels gemaakt. Die kunst is zoo oud als de beschaving in Oostersche en Westersche landen. In Frankrijk werd zij te Poitiers reeds in de XIe eeuw, in andere steden nog vóór de XIVe eeuw uitgeoefend; de tapijtwever Michel Bernard kwam tegen het einde dier eeuw tot groote vermaardheid te Atrecht, waar hij voor den hertog van Bourgondië een reusachtig tapijt vervaardigde, dat den „veldslag te Rosebecke” voorstelde. Andere wevers van naam waren zoowat overal, te Rennes, te Reims, te Troyes, te Avignon, te Fontainebleau, gevestigd. ⊠ Echter werd nergens deze kunst op zoo volmaakte wijze beoefend als in Vlaanderen, waar zij het tot een bloei heeft gebracht, die nooit elders is overtroffen. Te Gent, te Brugge, te Leuven, te Kortrijk, te Antwerpen, te Brussel, te Oudenaarde, te Doornik en waar al niet meer, zijn aan weefstoelen bij honderdtallen de kunstenaars bezig; en vandaar verspreiden zich de kostbare prachtstukken dier onvergelykelijke kunst door geheel Europa, naar de hoven der vorsten, naar de kasteelen der edellieden, naar de heerenhuizen der rijke burgers. Het is dus geen wonder dat Colbert en Le Brun hunne wevermeesters uit al die plaatsen in Vlaanderen lieten komen, om hen met het onderrecht der jongeren en tegelijk met het voornaamste werk in

de nieuwe *manufacture royale* te belasten. Zij hebben hier school gemaakt, zooals Le Brun, wiens trouwe medewerkers zij waren, dit ook heeft gedaan als de schepper van vele modellen voor geheele reeksen tapijten, waarvan er nog vele, de voornaamste der oude Gobelins, zijn bewaard, en die als groote kunstwerken niet beneden de schilderijen der beroemdste meesters gesteld mogen worden. Het was vooral in de historische tafereelen dat Le Brun uitmuntte; de reeksen *L'Histoire d'Alexandre* en *L'Histoire du Roi* getuigen daarvan. Maar ook in het behandelen van andere onderwerpen, als *Les Saisons*, *Les Eléments* en de verrukkelijke reeks *Les Mois (Les Maisons royales)*, toonde hij zich een decoratieschilder van zeer groot talent. De voornaamste medewerkers van Le Brun waren: de dierenschilder van der Meulen, Noel Coypel, J. B. Bonnoyer, Caffieri, Boulle, Audran, Sève, Testelin, Boulogne, die hem met toewijding in de vervulling van zijn schoone taak hebben ter zijde gestaan. Geen dezer heeft echter recht op één lijn te worden gesteld met den schilder Jules Romain, wiens *Danse des Nymphes* als een van de voornaamste meesterwerken der tapijtweverkunst mag worden vermeld.

☞ Toen Le Brun in 1690 overleed, liet hij zijne stichting in bloeienden staat achter, met een personeel dat uit ongeveer 250 kunstwerkers en werklieden bestond. Daarna zou het de roeping der *manufacture royale* zijn, de glorieuse tradities van haren stichter voort te zetten, wat zij met eenigszins afwisselend geluk deed. In den loop der XVIIIe eeuw, waarin de Mythologie, de geschiedenis der Oudheid en van het Nieuwe Testament onuitputtelijke bronnen voor onderwerpen zijn, werken kunstenaars van naam aan de glorie der Gobelins mede. Als zoodanig hebben het grootste recht vermeld te worden: Charles Coypel (*Iliade* en *Don Quichotte*), de Troy (*Histoire d'Esther*), Carle Vanloo (*Histoire de Thésée*), Charles Nattier (*Histoire de Marc-Antoine*), Claude Audran (*Les Mois grotesques*), Charles Parrocel (*L'Ambassade turque*), J. B. Oudry (*Chasses de Louis XV*). ☞ De meester in de tapijtwerkerskunst der XVIIIe eeuw was ongetwijfeld François Boucher, wiens landelijke tafereelen en mythologische voorstellingen, wiens godinnen en nimfen, herderinnen en her-

ders hem als den grootsten decoratieschilder van zijn eeuw moeten doen erkennen. Maar langzaam komen tevens de moeilijkheden en de achteruitgang, waarvan de zware schulden, tengevolge der oorlogen van Lodewijk XIV, de oorzaak waren. Met de Revolutie breekt een periode aan die noodlottig voor de Gobelins is en uitloopt op een decadentie, zoowel onder het eerste keizerrijk als onder de Restauratie, tijdens welke er alleen van oude schilderijen — van Rubens en Raphael tot Horace Vernet — reproducties worden gemaakt. De eenige schildersnaam van belang die tot dicht voor het einde der XIXe eeuw aan kunstwerken voor de Gobelins verbonden werd, is die van Ingres. Eindelijk, in 1894, wordt naar het ontwerp van den schitterenden colorist Gustave Moreau het mooie tapijt *La Sirène et le Poète* uitgevoerd. Maar geen enkele der andere artisten, waaraan die eeuw zoo rijk is geweest, van Eugène Delacroix af tot de meesters der impressionistische school — behalve Puvis de Chavannes, die echter, helaas, de opdracht van een *Jeanne d'Arc* niet heeft uitgevoerd, en Cazin, wien om een eveneens onuitgevoerd *Judith* was gevraagd — schijnt te zijn waardig gekeurd voor de Gobelins een ontwerp te maken. ☞ De werkwijze der

Manufacture nationale bleef getrouw aan de traditioneele nauwkeurigheid en kunstvaardigheid; haar rol, de vertolkster te zijn van de schoonheid en de glorie des tijds, werd echter in heel die lange periode verwaarloosd. Hierin heeft de tegenwoordige administrateur verandering willen brengen; en de vijftien jaren dat de heer Gustave Geffroy de schoone nationale instelling beheert, bewijzen dat hij zijn wil heeft weten door te voeren. ☞ Reeds voordat deze even geleerde kunstkenner als verlichte kunsttrechter zijn taak hier aanvaardde, was door den toenmaligen Onder-Staatssecretaris voor Schoone Kunsten, wijlen Dujardin-Beaumetz, een programma vastgesteld waarin de ontwerpen van eenige meer moderne schilders als E. Toudouze, Cormon, Maignan, begrepen waren. De heer Gustave Geffroy heeft dat programma zeer uitgebreid en daarin een groote plaats ingeruimd juist aan eenigen dier artisten, welker verwaarloozing vroeger tot een verwijt kon strekken. Zoo zien wij in de laatste jaren een reeks van werken toevertrouwd aan zeer moderne artisten. Wat daarvan het resultaat is, wordt ons te zien gegeven in het Museum, welks bovengalen een rijke verzameling van

kunstwerken bevatten, die tijdens het beheer van den tegenwoordigen administrateur werden uitgevoerd. ☞ Het voornaamste werk dat sedert 1907, na zorgvuldige voorbereiding, op het getouw werd gezet, is een reeks groote wandtapijten, „*Provinces et Villes de France*”, waarvan er nu reeds vier afgemaakt en in het Museum geplaatst zijn. Het eerste, *Paris*, had Adolphe Willette tot auteur. De sentimenteele, speelsche Pierrot van Montmartre en den *Chat-Noir* toont zich hier, zooals hij dit reeds vroeger met zijne magistrale muurschilderingen in het Hôtel-de-Ville had gedaan, een decoratieschilder van groote hoedanigheden, wiens „Groet aan Parijs” zich wederom kenmerkt door een onverzwakt enthousiasme en eene vurige vereering der vrouw. Die vrouw is hier Parijs.... Geen dankbaarder onderwerp kon Willette geboden worden, dan de stad die hij zoo liefheeft te symboliseeren in een schoone, glimlachende jonge vrouw, wier eerestoet gevormd wordt door de edelste figuren harer historie en de krachtigste elementen van haar tegenwoordig leven. De tweede tapisserie van deze reeks is *La*

FRANSCH-MAROKKO.

BIJ DE MUREN VAN MARAKECH.

Bretagne van Jean François Raffaëlli, een triptiek welks middenstuk een afbeelding geeft van een „Pardon”, waarin het hedendaagsche en het traditioneele Bretagne zich mengen tot een schoon, kleurig tafereel, tegelijk pittoresk en eerbiedwaardig. Op de zijstukken zijn de Bretonsche kust en het Bretonsche land afgebeeld. De beide andere zijn: *La Bourgogne* (Louis Anquetin), waarop dat beroemde wijnland gesymboliseerd wordt door een prachtige forsche vrouwenfiguur omgeven door de landbouwprodukten dier rijke streek, en *Toulouse* (Henri Rachou), de antieke hoofdstad van Languedoc welke Kapitoel en Saint-Saturninkerk zich spiegelen in het watervlak der Garonne. Weldra zullen ter aanvulling van deze reeks nieuwe werkstukken uit de ateliers hunne plaatsen hier komen innemen. Deze zijn: *Le Béarn* (Gaston Prunier), *Les Pyrénées* (Edmond Yarz), *La Normandie* (Louis Anquetin). Tegelijk met die groote stukken werden er werken van kleineren omvang ter hand genomen, vuurschermen, meubeltapisseries, paneelstukken, naar cartons van vermaarde hedendaagsche artisten. Van deze vinden wij de volgende in het Museum: muurtapijten en meubelen met de keurige, bevallige figuren van Jules Chéret; van den fantastischen

humorist Jean Veber een „Klein Duimpje”, waarop de groteske menscheneter met z'n zevenmijls-laarzen sprookjesachtig-realistisch is afgebeeld (zie de afb. op blz. 232), en een paar zittingen voor kanapee's (bloemstukken) van denzelfden; een landschap *L'Arc-en-ciel*, van Braquemont; schermen met bloemstukken van Odilon Redon; drie kleine paneelstukken naar de bekende *Nymphéas* van Claude Monet. Tevens zijn hier tentoongesteld eenige moderne meubelstukken, afkomstig uit de andere Staatsfabriek, de *Manufacture de Beauvais*. ☒ De roeping van het *Musée des Gobelins* is niet alleen het publiek een kijk te geven op de werken van den tegenwoordigen tijd; zij bestaat ook — en wel voornamelijk, meenen velen die aan „Gobelin” nagenoeg een uitsluitend historische, klassieke beteekenis hechten — in het populariseeren van de schatten uit vroegere eeuwen, toen de werken dezer kunst alleen voor vorsten en rijken bestemd waren, en voor de oogen van het volk verborgen bleven. In de groote zaal gelijkvloersch die nagenoeg geheel het oppervlak van het gebouw beslaat, en dan nog in een paar kleine zijzalen daar en op de verdieping, is een verzameling klassieke Gobelins te zien, zoo kostbaar als nergens elders gevonden noch verwacht wordt; en toch zijn daar niet al de schatten uitgestald die de *Manufacture nationale* bezit. ☒ In de groote zaal trekken vóór alles onze aandacht de prachtige wandtapijten naar teekening van Charles Le Brun geweven; de door afbeeldingen veel bekende *Visite du Roi Louis XIV aux Gobelins* (waaraan van 1673 tot 1679 gewerkt werd), *Le Mariage de Louis XIV*, *Le Siège de Tournai* (alle drie uit de serie „*L'Histoire du Roi*”), *Le Mariage d'Alexandre et de Roxane* (uit de serie *L'Histoire d'Alexandre*), *Renouvellement de l'Alliance avec les Suisses*. Dan zien wij er de wonderschoone *Danse des Nymphes* naar Jules Romain, van wien er nog *Le Repos de Scipion* is. Verder zijn daar uit de XVIIe eeuw: *Elie montant au Ciel* en *La Sacrifice d'Abraham*, naar Simon Vouet, *Le Char d'Apollon*, naar Antoine Caron; uit de XVIIIe eeuw: *Bacchus* en *L'Air Junon*, naar Audran; van vreemden oorsprong: *La Marchande de légumes* en *Le Marché de poissons*, naar Teniers, beide in de XVIIIe eeuw te Brussel geweven en *La Guérison du Paralitique* en *Le Sacrifice de Lystra*, naar Raphaël. In de zijzalen zijn uitgestald: een stuk uit de beroemde serie van *Don Quichotte* en *Le Triomphe de Pallas*, naar Coypel, en de vier, eveneens door afbeeldingen veel bekende *Mois grotesques*, naar Audran; ten slotte de als historische bijzonderheid hoogst interessante tapisserie: *Louis XI levant le siège de Dôle et de Salins en 1477*, omstreeks 1480 te Brugge uitgevoerd en een mooi voorbeeld der Vlaamsche tapijtweverkunst uit het eind der middeleeuwse periode; dan nog een Vlaamsch tapijt uit het begin der XVIe eeuw: *L'Annonciation* en *Le Miracle du Landit*. ☒ Behalve deze rijke verzameling van de mooiste stukken uit het lange tijdperk waarin de tapijtweverkunst haar hoogsten roem bereikte, bezit, zooals ik reeds zeide, de *Manufacture nationale* nog vele andere kostbare en curieuse tapisserieën. Het is de bedoeling ook deze tentoon te stellen, waarvoor dan de thans hier aanwezige hun plaats moeten inruimen. Maar is niet, mag gevraagd worden, het Museum der Gobelins overal in Parijs? Alle gebouwen hier, waar de Fransche kunst hare schoonheid uitstraalt, en onder deze bovenal het Louvre, bevatten prachtstukken uit de ateliers der Gobelins afkomstig. Het is daarom verklaarbaar dat in het nieuwe museum der *Manufacture* zelf slechts een deel der ruimte voor de uitstalling dier historische schatten wordt gebruikt en een ander deel is en blijft bestemd voor de moderne kunstwerken, die hier, volgens het door den heer Gustave

FRANSCH-MAROKKO.
BEEKJE BIJ MARAKECH.

Goffroy ontworpen programma, onder zijne leiding worden uitgevoerd. Uit hetgeen wij er van die moderne kunstwerken kunnen zien, blijkt voldoende welk een frisch, krachtig en schoon leven de tegenwoordige administrateur aan de Gobelins wist te hergeven. Voor den bloei der *Manufacture nationale* en voor den roem der tapijtweverkunst in Frankrijk wenschen wij hem toe dat hij nog lang zijn verlicht en artistiek beheer zal blijven voeren. CH. SNABILÉ

FRANSCH-MAROKKO.

(Slot).

BIJ een bezoek aan Marakech moet het U opvallen, dat het karakter van de bevolking hier geheel anders is, en inderdaad hebben we hier in het zuiden van het land, niet meer te maken met de echte Mooren, maar met allerlei andere rassen, wier bloed meer of minder met dat der Mooren vermengd is. Vóór ze zich aan den moerschen Sultan onderwierpen, hadden ze dezen heel wat moeite gegeven, en niet zelden gaf hun steun den doorslag, wanneer twee aspiranten om den troon vochten. ☒ De stad is een merkwaardig complex van zeer vervallen muren,

FRANSCH-MAROKKO.
EZELDRIJVERS BIJ DE MUREN VAN MARAKECH, DE PRODUCTEN UIT DE OMGEVING NAAR DE MARKT BRENGEND.

die in zoo overweldigend aantal voorkomen, dat het zeer moeilijk is in dezen chaos den weg te vinden. Maar daar overal palmboomen groeien, geven juist deze vervallen muren een romantisch tintje aan alles, en het is verrassend hoeveel mooie hoekjes, tuinen van oranje-boomen, men hier vindt. ☞ Van hier loopt in alle richtingen de weg in de woestijn, hier en daar afgewisseld door waterrijke oasen. Maar erg ver buiten Marakech naar het zuiden kunt gij U niet wagen, daar hier nog gevochten wordt en de Fransche autoriteiten U den toegang ontzeggen. ☞ Toch, om de macht dezer heeren van Marakech te kunnen bewonderen, moet ge ze, na eerst hun behuizingen in de stad zelf in oogenschouw genomen te hebben, in hunne kasteelen in het gebergte, de sneeuwbedekte Atlas, bezoeken. Het is gemakkelijk genoeg, door sultan of kennissen een introductie te krijgen, en — daar de Moor ervan houdt op de meest royale wijze den gastheer te spelen — zult ge steeds goed ontvangen worden. Dan denkt gij U in de middeleeuwen, en onwillekeurig begint ge deze uitgestrekte kasteelen te vergelijken met die, welke gij in Europa gezien hebt en — mocht ge Spanje bezocht hebben, zoo zult ge veel overeenkomst ontdekken. Steeds zochten deze baronnen van den Atlas de meest ontoegankelijke bergtoppen om zich daar te nestelen; bouwden er torens en wallen, voorraadschuren en onderaardsche verbindingen, en zorgden ervoor, dat hun watertoevoer nooit kon afgesneden worden. ☞ Als ware roofridders leefden deze heeren nog 50 jaren geleden, en ook nu nog is er niet veel toe noodig om ze naar de wapenen te doen grijpen, ofschoon ze zoo langzamerhand beginnen in te zien, dat dit ouderwetsch is. Menigeen heeft in Frankrijk gestudeerd en spreekt beter Fransch dan de bezoeker, maar gij zult van hem geen verhalen over zijn strooptochten mogen verwachten, en vraag vooral niet naar zijn harem! ☞ De Franschen hebben hier werkelijk een bewonderenswaardige politiek gevolgd, waardoor deze khaid hun

prestige bewaard hebben, en toch respect hebben voor de Republiek, die hier voorspoed bracht en orde. ☞ De wallen rondom Marakech hebben een gezamenlijke lengte van meer dan 30 K.M. en het meerendeel daarvan, in roode aarde, is in verval en maakt zich steeds meer en meer met den grond gelijk, waaruit het ontstond. ☞ Zeven poorten van spitsbogen geven toegang tot de stad, waar het ons toeschijnt, dat de bevolking veel vrolijker is en den vreemdeling veel beter ontvangt dan in de andere steden van Marokko. De overdekte souks, winkelstraten zijn evenals die van Fez, beroemd. Men vindt er van alles en vooral mooie producten van de uitstervende industrieën van Marokko. ☞ Rondom de stad overal de palmboschen, en achter de vervallen muren vindt ge de prachtigste en uitgestrekste tuinen, zooals ze nergens anders op de wereld bestaan. En boven de wuivende pluimen, in de verte de Atlas-bergketen, schitterend wit, met zijn toppen van 3 K.M., die echter zoo nabij schijnen te komen, dat het lijkt alsof de palmen de sneeuw aanraken. ☞ Zeker prefereer ik Marakech boven de andere Marokkaansche steden, daar het zoo rijk is aan schilderachtige oorden, aan heerlijke boomgaarden van olijf- en oranjeboomen, rijkelijk door water bespoeld. Naar de oasen in den omtrek kan men prachtige uitstapjes maken, terwijl ook heerlijke bouwwerken uit vroegere tijden niet ontbreken. ☞ Slechts noem ik de Katoubia, duizend jaar

geleden gebouwd, die met zijn prachtige glazuurtegels in het zonnelicht schittert, maar helaas niet onderhouden wordt, maar ze is niet dood, zooals de Giralda in Sevilla. Hier vindt ge nog het echte moorsche leven, en de muezzin roept nog steeds vijf maal per dag van haar spits den Muzelman tot het gebed.

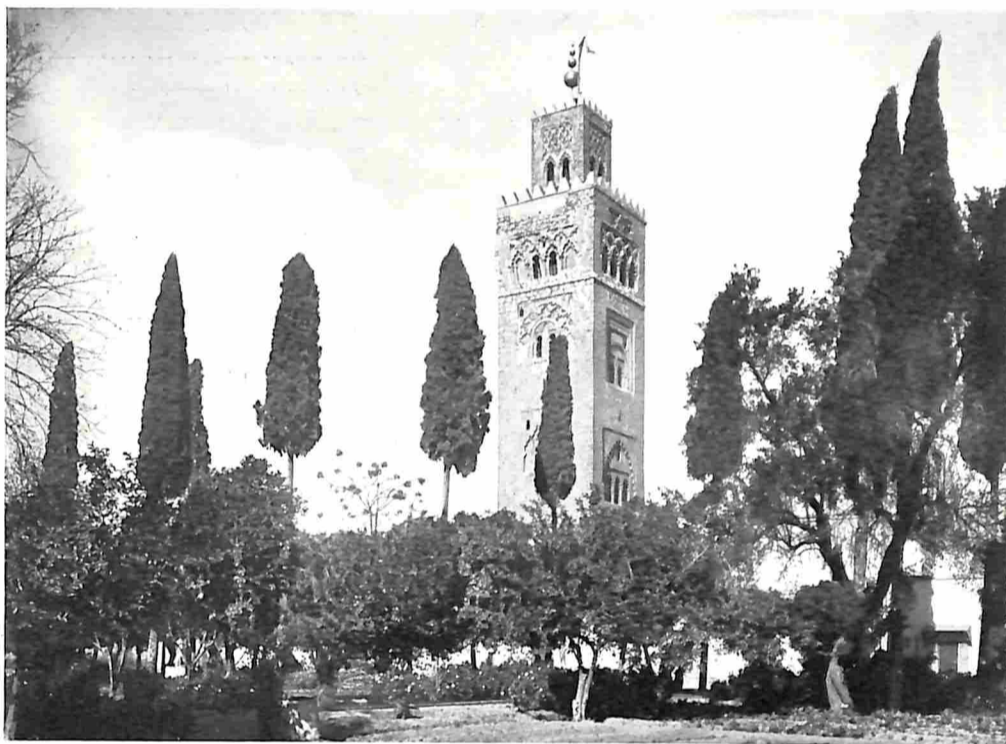
LEO KOOYKER.

PRETTY.

MET doffen plons vielen de vier jonge hondjes in het donkere water. Even eene rimpeling, een oogwenk een uitstraling van het op het water schijnende maanlicht, en dan weder stilte, hoorbare stilte van den zwijgenden nacht. Traag voerde de stroom de vier lichaampjes mede en langzaam zinkende verdwenen ze de een na de ander in de donkere diepte. Een van hen, taaier, tegenstribbelend, strijdend in onbewuste afkeer tegen den dood, kwam nog eenmaal boven, werd door een draaistroom gegrepen, in versneld tempo langs den oever gedreven en toen door een grillige wending van het lot op de zandige glooiing geworpen, waar het in gezelschap van een half vergane visch, een kurk en een paar takken stil bleef liggen. ☞ Om het boerenhuis liep de moeder snuffelend rond. Zij miste haar jongen uit het nest in den hooiberg, had

geen vermoeden, dat haar baas ze weggenomen had, toen zij een oogenblik haar kroost verlaten had. Een zacht gejang gaf uiting aan haar droefheid; treurig, weemoedig klonk haar kreet door den stillen nacht en als ware het een antwoord op dit leed-uitzingen, ontwaakte uit den dood op het blanke zand het jonge hondje. Onbewust wat hem tot het leven had teruggeroepen, opende het de oogen, rekte het natte lijf, en probeerde op te staan. ☞ De inspanning van deze beweging deed het bloed sneller loopen, de ongevoeligheid wijken, en toen bij een weder neervallen op den natten bodem de drenkeling het

koude water langs zich voelde, brachten een paar uiterste pogingen hem hooger den oever op, waar in doodelijke afmatting het hondje wederom het bewustzijn verloor in een diepen, zwaren slaap, die als beste medicijn zachtkens aan de krachten deed terugkeeren. ☞ In den morgenstond, toen de lichaampjes te drogen, ontwaakte geheel verkwikt het hondje, en keek verwonderd rond met de vraag in de donkere oogjes, waar zijn moeder, broertjes en zusjes en de hooiberg gebleven waren. 't Eerste, wat hem aan het leven herinnerde, was het gevoel van honger. Een plagend, knagend geschrijf in de ingewanden deed hem verlangen naar den schotel met melk en brood, die elken dag een paar maal bij den hooiberg geplaatst werd. Hongerig snoof het de lucht op, die van het water tot hem kwam, en een pikante, doordringende geur deed het hongergevoel nog sterker in hem worden. Nooit in zijn kort bestaan had hij zoo iets geroken. Snuffelend rivierte hij in de richting vanwaar de lokkende geur kwam, en onverwacht stond hij voor den dooden, op den kant geworpen visch. ☞ Zonder zich een oogenblik te bedenken drukte hij zijn neus in het weke lijf, scheurde met de scherpe tandjes de zijden van den visch open en smulde naar hartelust zijn honger weg. Dat dit maal hem van een zekeren dood redde heeft Pretty nooit geweten en toch — toen eenige dagen van vasten hem dichterbij zijn ondergang brachten, dan dit

DE KATOUBIA TE MARAKECH.
DEZE MOSKEE IS IN DENZELFDEN TIJD GEBOUWD ALS DE GIRALDA TE SEVILLA EN DE TOREN VAN HARSAN TE RABAT.

IN DE WOESTIJN VAN FRANSCH-MAROKKO.

ooit het geval was geweest toen hij te water lag, was het de vischmaaltijd, die hem den noodigen weerstand had gegeven. ☒ Toen hij zijn vischje op had, ging „Pretty”, want zoo zou voortaan zijn naam zijn, op stap. Een zekere welgedaanheid was over hem gekomen, en speelsch als jonge honden zijn, vervolgde hij nu eens het dartele watergeggolflangs den oever, of speelde met een aangespoelde kurk of ander voorwerp. ☒ Niet lang duurde het of dit spel begon hem te vervelen, en opnieuw kwam het verlangen naar het warme nest, de lauwe moedermelk, het gezelschap van zijn zusjes en broertjes hem herinneren aan zijne eenzaamheid. Zacht jankend liep hij onrustig langs den waterkant, totdat eindelijk vermoeidheid hem in een gezonden slaap deed zinken. ☒ Toen hij daaruit ontwaakte, was het eerste wat hem plaagde een knagende honger, een leeg, flauw gevoel, wat hem nog sterker naar huis deed verlangen. Nog hing de lucht van den visch in zijn omgeving en snuffelend ging hij op zoek, doch er was niets te vinden. Toen zocht hij verder, dronk eens van het frisschewater, dit stilde dan wel een oogenblik dat snijdend gevoel, doch even later kwam het al sterker terug, zoo sterk, dat het hem ziek maakte. ☒

't Is nacht en Pretty is het sterven nabij. Aan den oever tegen een plok aangespoeld hooi heeft hij zich neergeveld, en nu is het wachten nog maar op den verlossenden dood. De hongerpijn heeft hem bijna gevoelloos gemaakt voor zijn omgeving. 't Is nacht en Pretty gaat sterven. ☒ Wat beweegt zich daar door het gras, wat doet de rietpluimen even sidderen, wat nadert daar geruischloos de plek waar Pretty ligt? 't Is de dood, maar in anderen vorm als hij verwachtte. 't Zijn de strandvonders der rivieren, 't zijn de moordenaars, de lijkschenders, de laffe nachtsluipers, de gore, vieze waterratten, die overal en op den juisten tijd hun prooi weten te vinden. ☒ Met opgetrokken rug, zooals een kat doet bij het naderen van onheil, den kop met de kleine oortjes, die alle geluid opvangen, verborgen onder een kraag van goor-bruin nekhaar, de dikke, kale staart zijdelings om het lichaam geslagen, bespiedt de rat zijn vijand — want ieder ander dier is dat — die daar te sterven ligt. Hij weet, dat hier spoedig een prooi zal zijn, die gemakkelijk te overwinnen is. Wreed staren de zwarte oogjes het hondje aan, bespieden elke beweging, en wachten slechts op het oogenblik, dat de zwakte zoo groot zal zijn, dat geen tegenstand meer geboden zal kunnen worden. ☒ Wederom ontstaat een lichte golving in het riet en nog een vijand nadert en plaatst zich aan de andere zijde van Pretty, staart hem een oogenblik aan en veert dan als

een bliksemstraal vooruit om terzelfder tijd weer op de oude plaats te zitten. Toch is er iets gebeurd, want een zwakke, pijnlijke kreet verbreekt even de stilte en Pretty heeft de oogjes geopend en kijkt angstig rond, vanwaar de aanval kwam. ☒ Doch opnieuw zinkt hij terug in een gevoelloozen slaap en nogmaals schiet de rat vooruit en grijpt met zijn moordende tanden het hondje in den strot. Ook nu ontwaakt hij uit zijn gevoelloosheid, en weet in doodelijken angst zijn vijand van zich af te schudden; en deze, wetende, dat de prooi hem niet kan ontkomen, zet zich weder neer en wacht. ☒ 't Schijnt echter of die laatste krachtsinspanning Pretty weer wat levenskracht heeft gegeven, want inplaats van in zijn gevoelloosheid terug te zinken, tracht hij op te staan, en zich te verwijderen van de plaats, waar hem het sterven zoo moeilijk wordt gemaakt. Doch zijn belagers volgen hem, laten hem niet met rust, en als hij eindelijk een rustplaats denkt te vinden, laten zij hem hier ook niet met vrede. Telkens vallen zij hem aan, trachten hem af

te matten, en niet lang zal het dan ook duren of zij zullen hunne venijnige tanden in zijn vleesch zetten en vechtend om de buit, hun prooi aan stukken scheuren. ☒ Een gloeiende haat tegen zijn belagers doet echter bij Pretty de geestkracht groeien, en 't schijnt of dit een tijdelijke opflikkering van zijn lichaamssterkte ten gevolge heeft. Krachtiger worden zijn tegenaanvallen en bij een plotseling verweer gelukt het hem een der ratten vast te grijpen. Zoo klein als hij is, voelt hij hoe de vijandschap, die tusschen hond en rat altijd bestaan heeft en zal blijven voortduren, ook in hem de lust tot dooden opwekt, en al komen ook op het gekrijsch van zijn vijand vele te hulp, al groeit hun aantal bij de minuut, hij laat niet los, perst zijn scherpe tandjes diep in het weeke lijf van de rat en gromt uit diepen strot zijn haat uit, die in dezen nacht geboren werd. ☒ Stiller dan de stilte van den nacht zweeft de dood boven de strijdenden. Uit de holle met dons omkransde kassen, priemen de oogjes door de duisternis en zien, als ware het klaar lichte dag, wat er gebeurt. Geruischloos, als veerenwolk aanzwevend, drijft op uitgebreide wieden de uil door den nacht, en zonder een enkele waarschuwing valt hij plotseling als aangeschoten vliegtuig naar beneden op de ratten, die her- en derwaarts stuiven, doch een paar kameraden moeten achterlaten, ten offer gevallen aan den schrik der duisternis. Dit is de redding van Pretty geweest. ☒ ☒ Wederom is de dag in al zijn glorie aangebroken. In

EEN OASE IN FRANSCH-MAROKKO.

paarlemoeren schittering met regenboogglanzen schittert de dauwdrop aan de buigende grashalmen, verzilverd de webben van de kleine aardspinnetjes, heeft zich genesteld in de ontluikende knop van de wilde roos, en siddert in onophoudelijke paarling aan de fijne twijgen der berken. Overal klinkt het vogelgejubel, en bliksemende zilvervisschen schichten door het heldere nat. Even scheert over het watervlak een kleurige flits en het wegstervend schel gepiep kondigt het voorbijvliegen van een ijsvogeltje aan. Zoo prijst de een in klanken, de ander in kleuren de schoonheid van de schepping. Eén is echter ongevoelig voor dat alles, en wel Pretty, die achter den grasberm als dood nederligt. Traag wijkt het leven, lang zal het echter niet meer duren of de strijd zal gestreden zijn, waarbij Pretty zal verliezen. ☞ ☞ Het vogelgeluid zwijgt een oogenblik, het zilver geschitter van blanke schubben houdt op, en met snerpend gepiep vlucht de ijsvogel van zijn observatiepost, den dooden tak van een over het water hangenden eik, en dan verschijnt op de bocht van den stroom een roeibootje waarin eenige kinderen zijn gezeten. Zij sturen naar land, leggen de boot vast en stappen aan wal om wat bloemen te plukken. Eensklaps blijven zij staan als hun blik valt op het slapende hondje. Behoedzaam naderen zij, streelen het over het zwarte haar, doch slechts een zwakke trilling zegt hun, dat er nog leven aanwezig is. Zij nemen het hondje mede en roeien zoo snel zij kunnen huiswaarts om daar hun vondst te toonen.

(Slot, volgt).

H. E. KUYLMAN.

Een verschoppeling.

VELE menschen hebben iets tegen gele bloemen; we hebben zelfs een dame gekend, die ze nimmer in een boeket wilde hebben. Wij denken er anders over, en wie op een zonnigen voorjaarsdag, als grillige wolken schepen voortzeilen door den hemelocaan, eens goed gekeken heeft naar de paardebloemen, die zal allicht tot onze meening overhellen. Zoo'n bloeiende paardebloem op vroegen lentedag, is het niet als een

zonnetje in 't gras? Dat licht en schittert en glanst je tegen, dat keert het ronde, gouden schijfje naar 't koesterend weldoend zonnelicht, dat zuigt het licht als 't ware in en werpt het weer uit, wanneer het zijn plicht gedaan heeft als een miniatuur-vuurtoren. Wie oog heeft voor kleur, voor warme kleur, waarvan als 't ware licht uitstraalt, die kan een bloeiende paardebloem niet over 't hoofd zien. De kinderen, die als de insecten veel natuurlijker reageeren op zoo'n glanzend zonnenschijfje, dan wij, volwassenen met onze aangeleerde begrippen van mooi en leelijk, zijn 't beste bewijs, dat de paardebloem — zij moge voor de meesten van ons dan een verschoppeling zijn — uitstekend de aandacht op zich weet te vestigen. Voor een boeket zijn ze vrijwel ongeschikt, want de brooze holle stengels knakken bij de minste ruwe aanraking, moeder heeft meer dan eens gewaarschuwd voor de bloem, immers haar bitter sap heet vergiftig, en toch, toch grijpen de kinderhanden er naar. De holle stengels worden omgebogen, het dunne uiteinde in het wijdere dikke gestoken en zoo worden kettingen gemaakt van meters lang, of wel een stukje holle stengel van ± 4 c.M. lengte wordt aan het eene eind samengedrukt, even er op gebeten en als men er krachtig door blaast heeft men een prachtige „toeter” (wij noemden zoo'n trommelvlies verscheurend instrument vroeger een „fiebetje”). Wie er iets heel moois van maken wil moet een wilgentak

spiraalsgewijs afschillen, den bast vervolgens als een waldhoren in elkaar wikkelen, het eene uiteinde met een speld vaststeken, het andere, smalle voorzien van zoo'n fiebetje, en men heeft een hoorn, die een geweldig geraas kan veroorzaken. Nog grooter aantrekkingskracht oefent de paardebloem op de kinderen uit als zij uitgebloeid is. Kaarsjes noemt men die zijdeachtige hoofdjes met de vele pluizige zaadjes. Dat zoo'n zaadje een wonder van bevalligheid is en evenzeer een wonder van doelmatigheid, wat deert 't het kind. Het plukt de kaarsjes, en blaast en blaast, en juicht als de valschermpjes wegzeilen door de lucht. Of ook in onzen killen, nuchteren tijd nog wel eens een meisje blaast, en telt in hoeveel keeren zij zoo'n hoofdje geheel kaal kan blazen, om uit te maken hoeveel jaren zij nog ongetrouwd zal blijven? Wij betwijfelen het. ☞ Dit alles en nog veel meer is de paardebloem voor de jeugd. En voor ons? Een verschoppeling noemden wij haar en toch, iets kan de paardebloem ons leeren: dat de zoo doelmatige natuur ook wel eens... heel ondoelmatig kan zijn. We weten allen wel zooveel van plantkunde af, dat ons meer of minder helder voor den geest staat hoe de bevruchting in een bloem plaats heeft, hoe daartoe stuifmeel, liefst uit een andere bloem, op den stempel wordt overgebracht, hoe dit veelal geschiedt door bemiddeling van insecten, en hoe alles in de bloem, haar kleur, vorm, geur, eigenlijk de bedoeling heeft die insecten te lokken. Welnu, aan dit spel doet ook de paarde-

bloem ijverig mee. In alles volgt zij het voorbeeld der andere bloemen, en het talrijke zaad bewijst het, met succes. En toch, toch is dit alles slechts schijn, want onderzoekingen hebben uitgemaakt, dat de paardebloem al deze kunstgrepen ontberen kan. Haar kleur, direct ontleend aan de zon, haar fraaie gele lintbloempjes, al dat geschitter is overbodig, is zelfs onnoodige krachtsverspilling, want de paardebloem brengt ook kiemkrachtig zaad voort *zonder* bevruchting! Ja, in „Cesar” kunnen we het al lezen: „Er is meer tusschen hemel en aarde enz.” PH. A. MEES.

EEN VERSCHOPPELING.
PAARDEBLOEMEN TUSSEN HET GRAS.

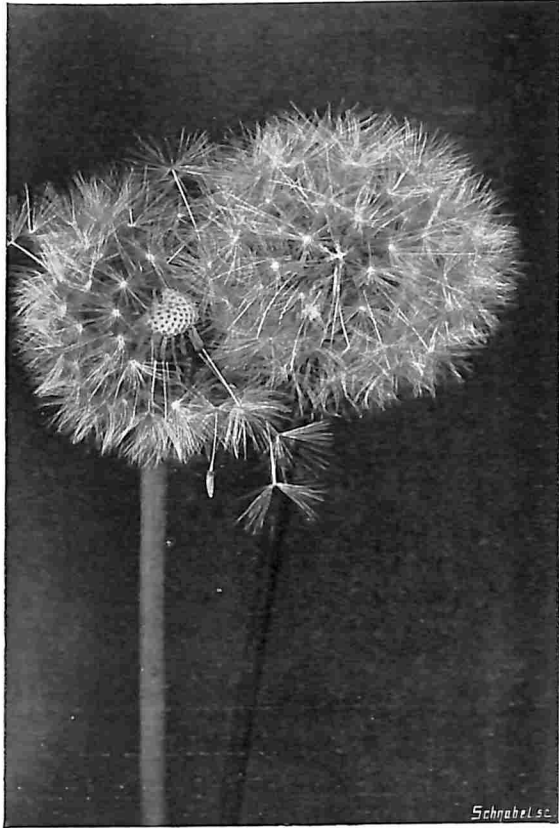
MODEGEKKEN.

In *Batavia Illustrata ofte Hollandsche Chronyck* van S. van Leeuwen, 's-Gravenhage 1685, vindt men de volgende klacht: ☞ „Onse voor-ouders, seide een seker Heer van groten doen, waren *mannen*, en wy sijn nu maar een deel *poppen*; hier van zyn al veel de Franse-kramers winkels, en de klermakers den oorszaak, dewelke alle daag wat nieuws bedenken, het welk als sy het maar de naam van nieuwe mode geven, dadelijk gevolgt werd, eerst by den hovelingen, en dan so voort by de jonge luyden in 't gemeen, tot bederf van vele geschikte huyshouders, dewelke daar door sodanich werden ingewikkelt, dat sy dikmaals het geen hare kinderen in de Franse-kramers winkels verschuld staan, naulijks weten te betalen. Geheel anders als onse voor-ouders, dewelke seer lang by een en deselve dragt bleven, en weinig verandering in hunne manier van kledinge hadden, wel inwendig of uytelijk opgetoyt, en gelijk het spreekwoord seid, *Moribus antiquis*, men weet tegenwoordich tusschen grote en kleine Mevrouwen, Juffers en Dienst-maagden geen onderscheid, onder welke die van de geringste haar Mevrouw noemen laten, in 't wit satijn gekleet gaan, en den ring aan den duym dragen, het welk alleen en habijt van Koninginnen, Princessen en Gravinne plag te wesen.” Mr. C. BAKE.

Van Menschen en Dieren

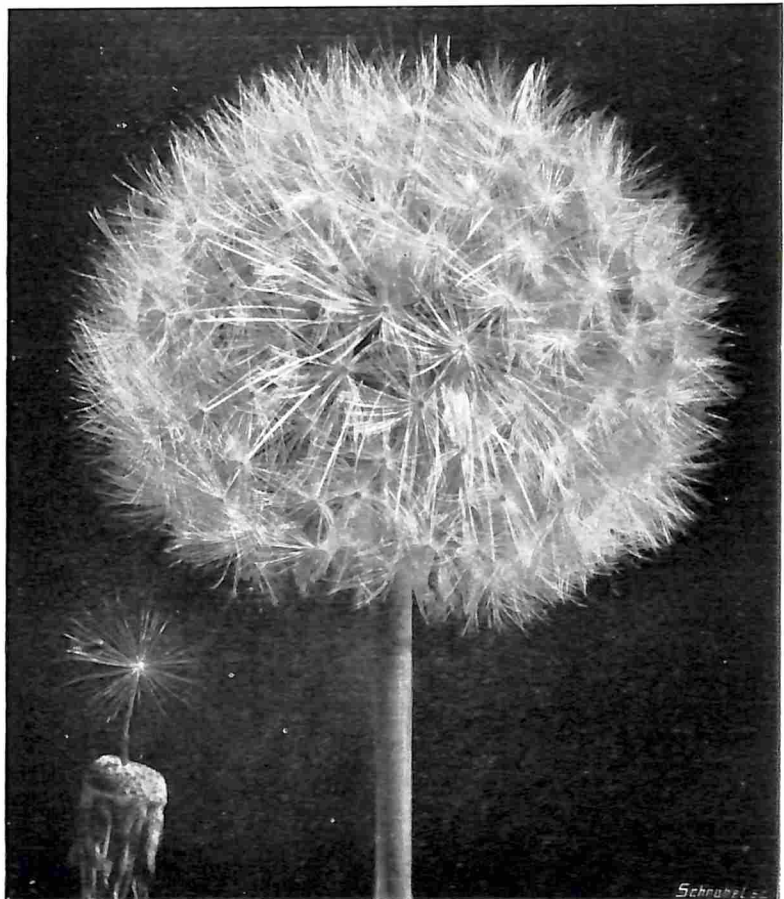
8) door G. D. ROBERTS.

DE hond lag met zijn kop naar den anderen kant gekeerd, blijkbaar slapend. De wreker keek voorzichtig naar alle zijden om, als wilde hij zich overtuigen, dat hij geen gevaar liep bij verrassing overvallen te worden. Daarna kroop hij vooruit, licht als een veertje, op zijn slanke kussen-pootjes. De wreker was geen onbesuisde driftkop, die bereid was zichzelf op te offeren aan een twijfelachtige kans op wraak. Alleen zijn vijand wou hij treffen, niet zichzelf, en zijn moederlooze jongen in het hol in de heuvels. Hij wist, dat hij, als het op vechten aankwam, geen partner was voor den hond, die driemaal zoo zwaar was als hij en die vechtersbloed in zijn aderen had. Bovendien kende hij de vechtmethode van den hond — die onverbeekbare greep, die niet losliet zoolang hij leefde. Hij was niet van plan om het zoover te laten komen, dat hij in dien greep kwam. Zijn vertrouwen, dat de wraak die hij vastbesloten was te nemen, zou gelukken, lag in zijn slimheid, zijn sluwe, vooruitberekennende schianderheid. Hij schatte het verstand van den hond niet laag, maar hij was overtuigd, dat hij zich te dien opzichte gerust met hem kon meten. Toen hij op een paar el van de achterpooten van den hond was gekomen, bleef hij staan, trok zijn pooten samen en sprong bliksemsnel vooruit. Hij hoopte door één gelukten beet van zijn scherpe kaken de pezen der achterpooten te kunnen verscheuren. Maar juist op datzelfde oogenblik bewoog de hond zich — misschien gewaarschuwd door een kleinen wenk van oor of neus — en de tanden van den aanvaller maakten slechts een lange, roode wonde in een der dijen. Met een verschrikt gebrom draaide de hond zich pijlsnel om, ten einde den strijd met dien onvoorzien aanvaller te beginnen. Maar de vos was even vlug achteruit gesprongen als hij toegesprongen was, en stond hem nu op tien of twaalf voet afstand, met woedende oogen, tartend aan te staren. Met een diep gegrom zette de hond hem achterna. En de vos vluchtte voor hem weg, niet in de richting van het hol in de heuvels, maar in rechte lijn terug naar het bosch. Zijn vorm en gewicht in aanmerking genomen, draafde de hond snel, daar zijn longen krachtig en zijn spieren onvermoeibaar waren. Maar zijn lenige vlugge vijand had hem gemakkelijk binnen vijf minuten kunnen ontloopen. Dit zou echter in strijd zijn geweest met het plan van den vos. Met bewonderenswaardige sluwheid, liep hij log, alsof het hem de grootste moeite kostte vóór te blijven; en daar de hond te kwaad was om dit spel te doorzien, dacht hij telkens, dat hij op het punt stond het brutale dier, dat hem op zijn eigen drempel had durven aanvallen, te pakken en te straffen. Ongetwijfeld had de vos er een kwade bedoeling bij, toen hij zijn vijand steeds verder naar het bosch lokte, maar in dit geval lukte het hem niet er uitvoering aan te geven. Hoe langer de hond liep, hoe meer zijn woede bekoelde. Toen hij na een kwartier van vermoeiend rennen, zag, dat hij er niet dichterbij was om den pluimstaartigen vluchteling te pakken, herinnerde hij zich, dat hij thuis nog een en ander te doen had. Een been moest opgegraven worden, een ander begraven. Hij voelde, goed beschouwd, geen zware vijandschap tegen den vos, van wien hij geen oogenblik dacht, dat hij in verband stond met de korte, haastige kamp bij het hol tusschen de heuvels. En wat den beet betrof, dat was geen onuitwissbare belediging. Hij ging langzamer loopen. De vluchteling trachtte kreupelheid voor te wenden maar het hielp niet. Plotseling bleef de hond staan, besnuffelde zorgvuldig een struik, alsof hij er een heerlijken en interessanten geur aan vond, draaide zich toen om en draafde naar huis terug. Enkele oogenblikken bleef de vos hem besluiteloos nakijken en toen, alsof hij be-

EEN VERSCHOPPELING.
KAARSJES VAN DE PAARDEBLOEM.

sloten had zijn wraak uit te stellen, of een meer afdoend plan te bedenken, ging hij zijn eigen weg, langs den rand van het bosch, naar zijn hol tusschen de heuvels. Daar de heele verzorging der moederlooze jongen op zijn schouders rustte, had de vos in de paar eerste dagen — niettegenstaande de gloeiende haat die hem tot wraak drong — geen tijd om naar de boerderij te gaan en den hond weer op te zoeken. Eindelijk, nadat hij de jongen naar een ander meer beschut hol gebracht had en ze een heel konijn had achtergelaten om tijdens zijn afwezigheid te verscheuren, ging hij tegen het einde van den nacht zijn vijand opzoeken. Hij vond alles stil op de boerderij, rustend onder het zachte licht der lente-maan; maar de hond was er niet, waarschijnlijk op jacht naar konijnen in de wei. Met bittere minachting bevuilde de vos het hok en den etensbak van zijn vijand en een aantal ingegraven beenderen, die hij opgroef en verstrooide. Toen draafde hij weg, zonder de kippenren of de eendenkom aan te raken, uit vrees de gevaarlijke aandacht van den boer op zich te vestigen en in het vaste vertrouwen, dat zijn vijand zou begrijpen welke geweldige beledigingen hij op zijn hoofd had gestapeld. In dat vertrouwen had hij zich niet bedrogen. Toen de hond bij het krieken van den dag thuis kwam, moe en nat van dauw, kende zijn woede geen grenzen. Zijn scherp reukorgaan vertelde hem, dat zijn belediger hetzelfde brutale dier was, dat hem kort geleden op zijn eigen drempel had aangevallen en hem daarna zoo'n vergeefsche jacht had laten maken. En hij begon te begrijpen dat die kwaadaardige aanvallen een diepere oorzaak hadden dan een gewone plagerij. Zijn toorn brandde in tot een blijvenden, gevaarlijken gloed; en nadat hij al ruikend en snuffelend, alles had ontdekt wat zijn vijand gedaan had, zocht hij het spoor weer op en begon vastberaden de vervolging. Van beide kanten

EEN VERSCHOPPELING.
EEN MOOI KAARSJE.

bestond dus nu een veete die levenslang zou duren, en niets kon hem meer van zijn doel afhouden. Ook hij zon op wraak. ☼ In de onmiddellijke nabijheid van de boerderij was het vossenspoor zoowat een uur oud, maar al spoedig werd het verscher. In de hoop gevolgd te worden, had de vos langzaam geloopt, had hier en daar een muis gevangen, die nog wat laat op het pad was, eenige kevers, die nog verstijfd waren door de ochtendkoelte en een broedende grasvink die zat te slapen op haar eieren. Ten slotte, toen hij terugkeek van een klein heuveltje, zag hij zijn vervolger, die vastberaden zijn spoor volgde. Hij bleef bewegingloos staan wachten, tot de hond hem in de gaten kreeg en woest begon te blaffen. Toen liep hij verder, waarbij hij er voor zorgde, dat hij niet meer dan vijf-en-twintig meter vóór bleef. ☼ Eerst leek het alsof de slimme vluchteling geen ander plan had dan zijn zwaargebouwden vervolger af te matten en zoo het verschil in gewicht en spierkracht te compenseeren. Ruim een uur lang liet hij zich achtervolgen, schijnbaar planloos, over de meest oneffen en moeilijkst begaanbaren grond, waar hij door zijn gering gewicht en zijn kennis van de meest verborgen paden zich zooveel mogelijk kon sparen. Maar hij scheen bijna totaal uitgeput; het leek alsof de ander hem langzaam maar zeker inhaalde. Zijn vervolger, die zwaar hijgde en die met de tong uit den bek liep, was nauwelijks eenige meters achter hem. ☼ Ten slotte scheen het dat de vluchteling, schijnbaar in het nauw gedreven, een schuilplaats wou zoeken in een gat in de rotsen, want hij veranderde van richting en schijnbaar met een laatste inspanning van krachten, rende hij een kale helling op, den top van een kleine rotsketen. Toen hij

Foto Joh. A. Bakhuis.

OP DEN AMERSFOORTSCHEN BERG.

dien top bereikt had, ging hij er zonder aarzelen overheen. Ook de hond rende naar boven, maar inplaats van evenals de vos er overheen te draven, zooals deze blijkbaar verwacht had, bleef hij plotseling staan alvorens hij den rand bereikte en keek er over heen met een voorzichtigheid, die duidelijk toonde, dat hij niet zoo makkelijk te vangen zou zijn. ☼ De andere zijde van de helling was een loodrechte rotswand van veertig à vijftig voet, die opsteeg uit een bruisenden bergstroom. Als hij niet was blijven stilstaan toen hij dat deed, zou hij onvermijdelijk hals over kop naar beneden zijn gevallen en zou de zaak daarmee voor goed uit zijn geweest. Maar, gelukkig voor hem, kende hij die plaats. Hij dacht er zelfs geen oogenblik aan, dat zijn vijand verwacht kon hebben, dat hij naar beneden zou tuimelen. Hij dacht alleen, dat de vos een schuilplaats had in een der spleten onder de rots en nu was het zijn taak die schuilplaats te vinden. ☼ Na eenigen tijd zag hij heel flauwtjes een pad dat een paar voet naar beneden liep en verdween onder een vooruitspringend rotsblok. Op dit smalle en gevaarlijke pad was de lucht van den vluchteling duidelijk terug te vinden. Slechts een schepsel, dat over een wonderbaarlijke vastheid van gang en over een heel lichten stap beschikte, kon dit pad

zonder gevaar volgen. Voor den hond was dit absoluut onmogelijk. Kwaad besnuffelde hij den weg en toen hij inzag, dat zelfs de rand waarop hij stond neiging vertoonde onder zijn gewicht af te brokkelen, trok hij zich terug, ging zitten, hief zijn snuit hemelwaarts en huilde van woede en teleurstelling. Midden in die uitbarsting wendde hij toevallig zijn kop om. En zag, dat op het uiterste randje van de hoogte, op geen twintig pas afstand, de vos zat, die hem uit saamgeknepen oogen, onbewegelijk zat aan te kijken. Dadelijk bemerkte de hond, dat zijn vijand den spot met hem dreef. Dat was iets nieuws en vernederends voor hem. Bijna blind van woede, hervatte hij onmiddellijk de achtervolging. ☼ Ditmaal liep de vos een andere richting uit, een lange, ruwe helling op, doorsneden door kale rotsen. Deze jacht leidde ten slotte door een nauwe rotsspleet, die smaller en smaller werd tot de rotsen elkaar van boven ontmoetten, waardoor een lage boogvormige tunnel gevormd werd, niet meer dan ongeveer anderhalve voet hoog. Hier had zich in de droge spleten, zoowel tegen den regen als tegen de aanvallen der honigminnende beren beschermd, een weggetrokken bijenzwerm gevestigd en was aangegroeid tot een reusachtige kolonie.

Op dit uur van den ochtend begonnen de bijen juist levendig te worden en zich gereed te maken voor hun dagtaak in de zon: het verzamelen van het geurige lentestuijfmel. ☼ De vos kende dien gevaarlijken weg heel goed, daar hij hem van op zijde heel nauwkeurig bestudeerd had, ofschoon hij het natuurlijk nooit gewaagd had er door te gaan. Nu bleef hij staan, alsof hij niet verder kon, tot de hond op zoowat tien el afstand van hem was. Toen zette hij er een geweldige vaart in en

vloog door den tunnel, zich uittrekkend tot hij bijna vlak op den grond lag, maar zorg dragend, dat hij onder het loopen met de pluim van zijn staart langs de propvolle raten streek. Zoo kwam hij veilig door den tunnel zonder erger kwetsuren dan een paar steken en een paar bijen op zijn vel, waarna hij in een dicht struikgewas rende teneinde zijn aanvallers van zich af te schuren. Maar hij liet de bijen achter, klaar wakker en gonzend van woede. ☼ In die schroeiende draaikolk van levend vuur stormde de hond blindelings. Een seconde later begreep hij den toestand. Gillend door de plotselinge pijn kroop hij achteruit, over zijn geheele lichaam bedekt met bijen, en draafde met groote sprongen de helling af, terwijl achter hem de lucht zwart zag van zoemende, woedende insecten. Door puur geluk — want hij zag heelmaal niet waar hij liep — stormde hij door een rand van struiken heen en viel in een diepen ijskoude waterplas. Dit bezorgde hem onmiddellijk verlichting, terwijl de schok hem zijn denkvermogen teruggaf. De bijen, die zich aan hem hadden vastgeklemd verdrongen, spoelden weg of verkilden, zoodat ze onmiddellijk onschadelijk gemaakt werden.

(Wordt vervolgd).